ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารโรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานีเขต 5

THE RELATIONSHIP BETWEEN THE LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS AND SCHOOLS-BASED MANAGEMENT IN SCHOOLS UNDER UBON RATCHATHANI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 5

[1]นราพร นันโท, [2]ชูชีพ ประทุมเวียง และ [3]พงษ์ธร สิงห์พันธ์

[1]Naraporn Nantho [2]Chucheep Prathumvieng and [3]Pongthorn Singpan

[1]มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, ประเทศไทย

[1]Ubon-Ratchathani Rajabhat University, Thailand

[1]naraporn.ng64@ubru.ac.th

Received: May 18, 2023; **Revised**: June 23, 2024; **Accepted**: August 30, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (2) เพื่อศึกษาระดับการบริหารโรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาและการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 327 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 38 คน ครูและบุคลากร

[1]นักศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

[2] รองศาสตราจารย์ ดร. หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

[3] ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

ทางการศึกษาอื่น จำนวน 289 คน หาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นอย่างเป็นสัดส่วน โดยคำนวณหาสัดส่วนระหว่างตัวอย่างกับกลุ่มของประชากรจากการเปิดตารางของ Krejcie and Morgan เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 60 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .99 และแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ เพียร์สันใช้ระดับนัยสำคัญทางสถิติ ที่ 0.01 ผลการวิจัยพบว่า 1. สถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 มีระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2. สถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 มีระดับการบริหารโรงเรียนเป็นฐานโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 3.ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำและการบริหารโรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ : ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำ, การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

Abstract

The purposes of this research were to study (1) the state of the leadership of school administrators under the office of Ubon Ratchathani Primary Educational Service Area Office 5 (2) to study the state of schools base management under the office of Ubon Ratchathani Primary Educational Service Area Office 5 (3) to study the relationship between the leadership of school administrators and schools base management of school at Ubon Ratchathani Primary Educational Service Area Office 5 , and to compare the opinions and the suggestion about the leadership of school administrators and schools base management. The samples group of this study consisted of 327 school administrators and teachers, in the school under the office of Ubon Ratchathani Primary Educational Service Area Office 5, 38 from school administrators, 289 from teachers responsible education in school , selected by means of stratified Random sampling. The rating – scale type of questionnaire with 5 scales was used to collect the data. The valuable of confidence to .99. The data was analyzed using percentage, arithmetic.mean, standard deviation, and correlation. The research findings were as follows :1. The school

under the Ubon Ratchathani Primary Educational Service Area Office 5, have the state of the leadership of school administrators in overall and specific are in high level. 2. The school under the Ubon Ratchathani Primary Educational Service Area Office 5, have the state of schools base management in overall and specific are in high level. 3. The relationship between the leadership of school administrators and schools base management of school at Ubon Ratchathani Primary Educational Service Area Office 5. by the overall were positively at the .01 level of significant.

Keyword: The relationship between the leadership, schools base management

บทนำ

ในปัจจุบันสถานการณ์ของโลกศตวรรษที่ 21 มีการเปลี่ยนแปลงที่หลากหลาย ซึ่งสามารถส่งผลกระทบ ต่อองค์กรและพลเมืองโลก ในหลายด้านด้วยกัน เช่น การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและนวัตกรรม การเมืองเศรษฐกิจ สังคม และที่ขาดไม่ได้เลยอย่างยิ่งด้านการศึกษาซึ่งการศึกษานั้นเป็นกระบวนการและรากฐานที่สำคัญสำหรับการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้า การศึกษาจึง เป็นกระบวนการพื้นฐานในการสร้างคนให้มีคุณภาพ ถ้าสถานศึกษาขาดคุณภาพและมาตรฐาน ก็ส่งผลให้คุณภาพของประชากรภายในประเทศต่ำลงอีกด้วย ทรัพยากรมนุษย์ เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญที่สุดต่อการพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้า ดังในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร์ไทย พุทธศักราช 2560 หมวด 54 มาตรา 54 วรรค 3 และ 4 ได้กำหนดไว้ว่า รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่าง ๆ รวมทั้งส่งเสริมให้การจัดการศึกษาดังกล่าวมีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล (บทบัญญัติด้านการศึกษาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย, 2560) และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 และ(ฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2553 ได้กำหนดเกี่ยวกับความมุ่งหมายหลักการจัดการศึกษา สิทธิ หน้าที่ แนวการจัดการศึกษา มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีคุณธรรม จริยธรรมในการบริหารจัดการและความรู้ ความเข้าใจในแนวทางการบริหารและจัดการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องเป็นบุคคลที่เรียกว่า "มืออาชีพ" (ธีระ รุญเจริญ, 2553) จึงจะสามารถพัฒนาสถานศึกษาได้มีประสิทธิผลได้ คุณภาพของสถานศึกษาขึ้นอยู่กับกระบวนการบริหารภายในสถานศึกษาที่ผู้บริหารต้องแสดงบทบาทความเป็นผู้นำและทำงานร่วมกับบุคลากร โดยให้บุคลากรมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ การบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพนั้นมักขึ้นอยู่กับลักษณะ

ผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นสำคัญ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีภาวะผู้นำและการใช้อำนาจของผู้บริหารในการใช้อิทธิพลที่ทำให้เกิดการยินยอมทำตามความต้องการของตน (ซอฟี ราเซะ 2560: 2)

ภาวะผู้นำเป็นศาสตร์และศิลป์ในการเป็นส่วนดึงดูดความรู้ความสามารถต่าง ๆ ของบุคลากรในสถานศึกษาออกมาได้อย่างเต็มประสิทธิภาพพร้อมรับฟังความคิดเห็นของบุคคลภายในองค์การ โน้มน้าวชักจูงบุคลากรให้มีทัศนะคติในทิศทางเดียวกัน มอบหมายงานตรงตามความถนัดและความสามารถช่วยประสานความขัดแย้งต่างๆ ภายในหน่วยงานเป็นผู้ริเริ่มสร้างสรรค์นำทางการเปลี่ยนแปลงอย่างสร้างสรรค์จนกระทั่งบรรลุผลสำเร็จ (แคทรียา บุตรศรีผา, 2565: 20) เป็นการนำองค์การไปในทิศทางที่แน่นอนไม่ก่อให้เกิดความสับสน หรือประสานความขัดแย้งในการทำงานจัดสรรทรัพยากรอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ ดึงความรู้และประสบการณ์ แก้ไขปัญหาในสถานการณ์คับขันได้ พิจารณาความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นกับองค์การ (อดาวัลย์ สโมทาน, 2566: 15) สอดคล้องกับแนวคิดของ Bass (1990: np.) กล่าวไว้ว่า แนวคิดทฤษฎีภาวะผู้นำเชิงคุณลักษณะ การมีคุณลักษณะที่เหมาะสม และสอดคล้องจะช่วยให้ผู้นำมีแนวโน้มที่จะเกิดประสิทธิผลมากขึ้น แต่ก็ไม่อาจรับประกันได้แน่นอนว่าจะต้องมีประสิทธิผล ผู้นำที่มีคุณลักษณะแบบหนึ่งเฉพาะตนอาจมีประสิทธิผลได้ในสถานการณ์หนึ่งแต่ในอีกสถานการณ์หนึ่งอาจไร้ประสิทธิผล ผู้นำที่มีคุณลักษณะแบบหนึ่งเฉพาะตนอาจมีประสิทธิผลได้ในสถานการณ์หนึ่งแต่ในอีกสถานการณ์หนึ่งอาจไร้ประสิทธิผลก็ได้ ยิ่งกว่านั้นผู้นำที่มีแบบแผนของคุณลักษณะของตนนี้แตกต่างกัน แต่สามารถที่จะมีประสิทธิผลได้ในสถานการณ์เดียวกัน

การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเป็นการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาตามความต้องการ จำเป็นของโรงเรียนและท้องถิ่นโดยการมีส่วนร่วมการบริหารโรงเรียนที่มีความสอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียน โดยมีการเปิดโอกาสให้ผู้ที่มี ส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา การจัดการศึกษาของโรงเรียนให้เป็นไปตามความต้องการ ได้แก่ คณะกรรมการการบริหารโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียน ครูอาจารย์ ผู้ปกครอง ชุมชน นักเรียน และองค์กรอื่น มารวมพลังกันในการตัดสินใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรและดำเนินการพัฒนากิจกรรม หรือ พัฒนางานของสถานศึกษาในระยะสั้น และระยะยาว ส่งผลให้โรงเรียนมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงที่สุด ซึ่งรูปแบบของการบริหารสถานศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานไปสู่ความสำเร็จ ผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียนต้องมีอำนาจอย่างแท้จริง ในการบริหารงบประมาณ บุคลากรและหลักสูตร การใช้อำนาจหน้าที่เน้นอยู่ที่การใช้เพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง และมีผลโดยตรงต่อการจัดการเรียนการสอนเป็นหลักสำคัญ กลยุทธ์ที่สำคัญที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ คือ การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ทั่วถึง การกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาและ

ให้มีการกำหนดมาตรฐานงานของคณะกรรมการสถานศึกษาให้ชัดเจน การสรรหาและการคัดเลือกคณะกรรมการสถานศึกษา ต้องให้ได้คนที่มีความรู้ ความสามารถ เสียสละและเป็นตัวแทนของกลุ่มต่าง ๆ อย่างแท้จริง จัดการฝึกอบรม/สัมมนาผู้บริหาร คณะกรรมการสถานศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจ พัฒนาทักษะ ปรับบทบาทที่เกี่ยวกับการบริหารและการจัดการศึกษาตามรูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (SBM) ให้ชัดเจน ส่งเสริมให้ครู และบุคลากรทางการศึกษาปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษาอย่างใกล้ชิด จัดให้มีเครือข่ายคณะกรรมการสถานศึกษา ให้การสนับสนุนโรงเรียนสามารถดำเนินการตามแนวการบริหารโรงเรียนเป็นฐาน และสามารถรับผิดชอบการบริหารจัดการโรงเรียนของตนแบบเบ็ดเสร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ธีระ รุญเจริญ, 2557: 186)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พุทธศักราช 2546 ตั้งแต่ วันที่ 7 กรกฎาคม 2546 ประกอบไปด้วย 6 อำเภอ คืออำเภอเดชอุดม อำเภอบุณฑริก อำเภอน้ำยืน อำเภอนาจะหลวย อำเภอน้ำขุ่น และอำเภอทุ่งศรีอุดม โดยมีที่ตั้งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอยู่ ณ อำเภอเดชอุดม บทบาทและภารกิจหลักของสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีอำนาจหน้าที่ คือ จัดทำนโยบายแผนพัฒนาและมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษาให้สอดคลองกับนโยบาย มาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน และความต้องการของท้องถิ่น วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณเงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษา และหน่วยงานในเขตพื้นที่การศึกษา และแจ้งจัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้หน่วยงานข้างต้นรับทราบและกำกับตรวจสอบติดตาม การใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานดังกล่าว ประสานส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษา กำกับ ดูแล ติดตาม และประเมินผลการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษา อีกทั้งมีจุดเด่นเน้นนโยบาย ด้านการบริหารโรงเรียนเป็นฐานเพื่อความสำเร็จขององค์กรการดำเนินงานทางการบริหารในสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จได้นั้น ผู้บริหารจะต้องมีความเป็นผู้นำ และผู้บริหารที่ประสบความสำเร็จจะต้องเป็นผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำ ผู้บริหารที่ขาดภาวะผู้นำ จะบริหารงานโดยอาศัยอำนาจตามหน้าที่ที่ระบุตาม กฎหมาย แต่ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำ หลีกเลี่ยงการใช้อำนาจเน้น การสร้างศรัทธาให้ลูกน้อง ปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย การเป็นผู้นำ (Leader)ที่มีภาวะผู้นำ (Leadership) ต้องเป็นผู้ที่มีทั้งศาสตร์และศิลป์อยู่ในตนเอง ที่สามารถสร้างความโดดเด่นในกลุ่ม ทำให้เป็นที่ยอมรับของกลุ่มก่อให้เกิดความไว้วางใจและเชื่อใจว่าสามารถนำพาไปสู่ความสำเร็จ ทำให้ได้รับความร่วมมือและที่นอกเหนือไปจากนั้นคือการได้รับความเคารพนับถือ สรุปสั้นๆ ได้ว่า ผู้นำ หมายถึง ตัวบุคคลที่ดำรงตำแหน่ง ภาวะผู้นำ

เป็นเรื่องของความสามารถ ทักษะและกระบวนการที่ผู้นำใช้ในการนำกลุ่มให้ไปสู่จุดมุ่งหมายได้ ในขณะเดียวกันผู้บริหารที่ใช้การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ของสถานศึกษา เป็นวิธีการ กระบวนการ กิจกรรมหรือการศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ในอันที่จะเชื่อมั่นได้ว่า กิจกรรมต่าง ๆ ดำเนินไปในแนวทางที่จะบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหน้าที่ที่จะสร้าง และรักษาไว้ซึ่งสภาวะที่จะเอื้ออำนวยต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ ด้วยความพยายามร่วมกันของกลุ่มบุคคล การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน เป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ เป็นศาสตร์เนื่องจากเป็นการจัดการความรู้ที่สามารถถ่ายทอด มีหลักเกณฑ์ สามารถพิสูจน์ ความจริงได้ตลอดจนได้รับการศึกษาค้นคว้ากันอย่างต่อเนื่อง ส่วนในแง่ของการเป็นศิลป์ ซึ่งหมายถึงการประยุกต์เอาความรู้ มาใช้ให้เกิดประโยชน์ เพราะการจัดการในองค์กรแต่ละองค์กรมีปัจจัยที่แตกต่างกัน ดังนั้นศาสตร์หรือความรู้ในด้านการจัดการเพียงอย่างเดียวจึงไม่สามารถจะนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์กับองค์กรได้ จำเป็นต้องประยุกต์ความรู้ให้เหมาะสมและ สอดคล้องกับองค์กรแต่ละองค์กร เพื่อทำให้เป้าหมายขององค์การสำเร็จสมบูรณ์อีกทั้งเกิดขึ้นอย่างสอดคล้องเหมาะสมและวิธีการปฏิบัติมีประสิทธิภาพด้วยงบประมาณที่น้อยที่สุดทำให้นโยบายและกฎเกณฑ์ข้อบังคับต่างๆ ขององค์การดำเนินไปในแนวเดียวกันตลอดทั้งระบบ

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจจะศึกษาความสัมพันธ์ของภาวะผู้นำและการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 ว่าสถานศึกษาได้มีการดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลเพียงใดและผู้วิจัยได้ตระหนักถึงความสำคัญของภาวะผู้นำและการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานที่รองรับการกระจายอำนาจการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 ว่ารูปแบบการ บริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนมีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับบริบทของ สังคมไทย และผู้บริหารมีภาวะผู้นำมีความสัมพันธ์หรือไม่ และเพื่อจะได้นำมาเป็นแนวทางในการบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียน ซึ่งผลการวิจัยจะเป็นแนวทางในการวางแผน พัฒนา ปรับปรุงแก้ไข ในการดำเนินงาน และใช้ข้อมูลที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน เป็นแนวทางในการบริหารและจัดการศึกษาแก่สถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5

2. เพื่อศึกษาระดับการบริหารตามหลักการบริหารโรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาและการบริหารตามหลักการบริหารโรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5

วิธีดำเนินการวิจัย

จากการศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาและการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 ได้ดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 2,210 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 254 คน ครู จำนวน 1,956 คน

ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 327 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 38 คน ครูและบุคลากรทางการศึกษาอื่น จำนวน 289 คน หาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นอย่างเป็นสัดส่วน โดยคำนวณหาสัดส่วนระหว่างตัวอย่างกับกลุ่มของประชากร จากการเปิดตารางของ Krejcie and Morgan (ธีรวุฒิ เอกะกุล 2543: 138-139)

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำและการบริหารโรงเรียนเป็นฐาน จากนักวิชาการทั้งในและต่างประเทศ ผู้วิจัยได้สามารถสังเคราะห์เนื้อหา ได้องค์ประกอบของภาวะผู้นำ จำนวน 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การสร้างแรงจูงใจ 2) ความรู้ความสามารถ 3) คุณธรรม จริยธรรม 4) ความรับผิดชอบ และ 5) อิทธิพลของผู้บริหาร การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ได้องค์ประกอบ จำนวน 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการกระจายอำนาจ 2) หลักการมีส่วนร่วม 3) หลักการคืนอำนาจให้กับประชาชน 4) หลักการบริหารตนเอง และ 5) หลักการตรวจสอบและถ่วงดุล

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา อุบลราชธานี เขต 5 แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกเป็นตำแหน่ง ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่ง จเป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า มีคำถามครอบคลุมภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 30 ข้อ กำหนดค่าน้ำหนักคะแนน 5 ระดับ

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า มีคำถามครอบคลุมการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน จำนวน 30 ข้อ กำหนดค่าน้ำหนักคะแนน 5 ระดับ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบโดยแจกแจงหาค่าร้อยละ จากนั้นวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาและข้อมูลการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 โดยแจกแจงหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จากนั้น วิเคราะห์เปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 โดยวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน แล้วนำข้อมูลที่ได้ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์

ผลการวิจัย

จากการศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาและการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 สรุปผลดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 327 คน ส่วนใหญ่เป็นผู้หญิง ร้อยละ 63.6 และ มีอายุระหว่าง 21-30 ปี ร้อยละ 37.9 มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 225คน (คิดเป็นร้อยละ 68.8) ปริญญาโท จำนวน 98 คน (คิดเป็นร้อยละ30) และ ปริญญาเอก

จำนวน 4 คน (คิดเป็นร้อยละ1.2) ตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 38 คน (คิดเป็นร้อยละ 11.6) ครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 289 คน (คิดเป็นร้อยละ 88.4) ส่วนประสบการณ์การทำงาน ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 10 ปี จำนวน 176 คน (คิดเป็นร้อยละ 53.8) ประสบการณ์การทำงาน 11-20 ปี จำนวน 67 คน (คิดเป็นร้อยละ 20.5) ประสบการณ์การทำงาน 21-30 ปี จำนวน 42 คน (คิดเป็นร้อยละ 12.8) และ ประสบการณ์การทำงาน 31 ปีขึ้นไป จำนวน 42 คน (คิดเป็นร้อยละ 12.8)

2. การวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 โดยภาพรวมและรายด้านโดยหาค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ผลปรากฏดังตารางที่ 1 ดังนี้

ภาวะผู้นำ	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านการสร้างแรงจูงใจ L_1	4.12	.69	มาก
2. ด้านความรู้ความสามารถ L_2	4.21	.63	มาก
3. ด้านคุณธรรม จริยธรรม L_3	4.32	.64	มาก
4. ด้านความรับผิดชอบ L_4	4.35	.64	มาก
5. ด้านอิทธิพลของผู้บริหาร L_5	4.24	.66	มาก
รวม	**4.25**	**.61**	**มาก**

จากตาราง 1 พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 ทั้ง 5 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.25, S.D. = .61) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 เรียงจากมากไปน้อย คือ ด้านความรับผิดชอบ ($\overline{X}$ = 4.35, S.D. = .64) ด้านด้านคุณธรรม จริยธรรม ($\overline{X}$ = 4.32, S.D.= .64) ด้านอิทธิพลของผู้บริหาร ($\overline{X}$ = 4.24, S.D. = .66) ด้านความรู้ความสามารถ($\overline{x}$ = 4.21, S.D.= .63) และด้านการสร้างแรงจูงใจ ($\overline{X}$ = 4.12, S.D. = .69) มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

3. การวิเคราะห์ระดับการบริหารโรงเรียนเป็นฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 โดยภาพรวมและรายด้าน ผลปรากฏดังตารางที่ 2 ดังนี้

ภาวะผู้นำ	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านการสร้างแรงจูงใจ L_1	4.12	.69	มาก
2. ด้านความรู้ความสามารถ L_2	4.21	.63	มาก
3. ด้านคุณธรรม จริยธรรม L_3	4.32	.64	มาก
4. ด้านความรับผิดชอบ L_4	4.35	.64	มาก
5. ด้านอิทธิพลของผู้บริหาร L_5	4.24	.66	มาก
รวม	**4.25**	**.61**	**มาก**

*p<.01

จากตาราง 2 พบว่า การบริหารโรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 ทั้ง 5 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 4.28, SD. = .58) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การบริหารโรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 เรียงจากมากไปน้อย คือ ด้านการตรวจสอบและถ่วงดุล S_5 ($\overline{X}$ = 4.29, S.D. = .62) ด้านหลักการมีส่วนร่วม S_2 ($\overline{X}$ = 4.29, S.D.= .64) ด้านหลักการกระจายอำนาจ S_1 ($\overline{X}$ = 4.28, S.D.= .59) ด้านหลักการคืนอำนาจการจัดการศึกษาให้กับประชาชน S_3 ($\overline{X}$ = 4.27, S.D.= .63) และ ด้านหลักการบริหารตนเอง S_4 ($\overline{X}$ = 4.25, S.D.= .61) มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

4. การวิเคราะห์ระดับความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำและการบริหารโรงเรียนเป็นฐานตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 โดยภาพรวมโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน r_{xy}

ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา	การบริหารโรงเรียนเป็นฐาน					การบริหาร S_0
	ด้าน S_1	ด้าน S_2	ด้าน S_3	ด้าน S_4	ด้าน S_5	
1.ด้านการสร้างแรงจูงใจ L_1	.699**	.739**	.758**	.771**	.799**	.807**
2.ด้านความรู้ความสามารถ L_2	.640**	.737**	.704**	.733**	.726**	.759**
3.ด้านคุณธรรม จริยธรรม L_3	.636**	.769**	.744**	.768**	.759**	.789**
4.ด้านความรับผิดชอบ L_4	.642**	.781**	.734**	.799**	.799**	.806**
5.ด้านอิทธิพลผู้บริหารL_5	.749**	.846**	.842**	.845**	.827**	.881**
ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา L_0	.727**	.836**	.817**	.845**	.845**	.873**

จากตาราง 3 พบว่า ผลการเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารโรงเรียนเป็นฐาน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 โดยภาพรวมพบว่า มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01(r_{xy}= .873) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สรุปความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารโรงเรียนเป็นฐานแต่ละด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์เชิงบวกทุกด้าน

อภิปรายผล

ผลการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาและการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปราย ดังนี้

1. ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 ทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านการสร้างแรงจูงใจ ด้านความรับผิดชอบ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ความสามารถ และด้านอิทธิพลผู้บริหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากซึ่งสอดคล้องกับ Bass (1990: np.) กล่าวไว้ว่า แนวคิดทฤษฎีภาวะผู้นำเชิงคุณลักษณะ กล่าวว่าการมีคุณลักษณะที่เหมาะสม และสอดคล้องจะช่วยให้ผู้นำมีแนวโน้มที่จะเกิดประสิทธิผลมากขึ้น แต่ก็ไม่อาจรับประกันได้แน่นอนว่าจะต้องมีประสิทธิผล ผู้นำที่มีคุณลักษณะแบบหนึ่งเฉพาะตนอาจมีประสิทธิผลได้ในสถานการณ์หนึ่งแต่ในอีกสถานการณ์หนึ่งอาจไร้ประสิทธิผล ผู้นำที่มีคุณลักษณะแบบหนึ่งเฉพาะตนอาจมีประสิทธิผลได้ในสถานการณ์หนึ่งแต่ในอีกสถานการณ์หนึ่งอาจไร้ประสิทธิผลก็ได้ ยิ่งกว่านั้นผู้นำที่มีแบบแผนของคุณลักษณะของตนนี้แตกต่างกัน แต่สามารถที่จะมีประสิทธิผลได้ในสถานการณ์เดียวกัน

2. การบริหารโรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องจาก ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด ธีระ รุญเจริญ (2557: 186) กล่าวว่า รูปแบบของการบริหารสถานศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานไปสู่ความสำเร็จว่า ผู้ปฏิบัติงานในโรงเรียนต้องมีอำนาจอย่างแท้จริง ในการบริหารงบประมาณ บุคลากรและหลักสูตร การใช้อำนาจหน้าที่เน้นอยู่ที่การใช้เพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง และมีผลโดยตรงต่อการจัดการเรียนการสอนเป็นหลักสำคัญ กลยุทธ์ที่สำคัญที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ คือ การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ทั่วถึง การกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาและให้มีการกำหนดมาตรฐานงานของคณะกรรมการสถานศึกษาให้ชัดเจน การสรรหาและการคัดเลือกคณะกรรมการสถานศึกษา ต้องให้ได้คนที่มีความรู้ความสามารถ เสียสละและเป็นตัวแทนของกลุ่ม

ต่าง ๆ อย่างแท้จริง จัดการฝึกอบรม/สัมมนาผู้บริหาร คณะกรรมการสถานศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจ พัฒนาทักษะ ปรับบทบาทที่เกี่ยวกับการบริหารและการจัดการศึกษาตามรูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (SBM) ให้ชัดเจน ส่งเสริมให้ครู และบุคลากรทางการศึกษาปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษาอย่างใกล้ชิด จัดให้มีเครือข่ายคณะกรรมการสถานศึกษา ให้การสนับสนุนโรงเรียนสามารถดำเนินการตามแนวการบริหารโรงเรียนเป็นฐาน และสามารถรับผิดชอบการบริหารจัดการโรงเรียนของตนแบบเบ็ดเสร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ 1

3. ผลการเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารโรงเรียนเป็นฐาน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 โดยภาพรวมพบว่า มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเพราะว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้หลักการด้านอิทธิพลผู้บริหาร ด้านการสร้างแรงจูงใจ ด้านความด้านคุณธรรม จริยธรรม และด้านความรู้ความสามารถความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารโรงเรียนเป็นฐาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของหนึ่งฤทัย มากก้อน (2565: 83) การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษาพอเพียงสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษ ที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาพอเพียง 2) เพื่อศึกษาประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษา พอเพียงของผู้บริหารสถานศึกษาพอเพียง และ 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของ ผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษาพอเพียงสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ทักษะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ประสิทธิผลใน การบริหารสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาใน ศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษาพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาพิษณุโลก เขต 3 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ในภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวก และส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำและการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน จะส่งผลให้องค์กรประสบความสำเร็จ ผู้บริหารควรมีการส่งเสริม และพัฒนาความรู้ ความเข้าใจในการวิเคราะห์ระบบต่างๆ ในการบริหารจัดการสถานศึกษาและมีการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน เพื่อการพัฒนาโรงเรียนที่มีคุณภาพ มีการปรับเปลี่ยนแผนงานให้เข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ ตามความเหมาะสมของบริบทโรงเรียนอย่างสร้างสรรค์และมีประสิทธิภาพ ควรให้ความสำคัญกับการนำความรู้และประสบการณ์ต่างๆมาประยุกต์ใช้ในการบริหารสถานศึกษา ควรนำหลักคุณธรรมมาใช้ในการบริหารงาน และควรมีวิสัยทัศน์ที่ก้าวไกล ในการพัฒนานวัตกรรม อย่างมีคุณภาพ ผู้บริหารควรมีภาวะผู้นำด้านแรงจูงใจ เปิดโอกาสให้บุคลากรได้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในกิจกรรมต่างๆของสถานศึกษากระตุ้นกำลังใจในการปฏิบัติงานให้กับบุคลากรและควรสร้างแรงจูงใจ เพื่อให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีความสุขในการทำงาน ด้านอิทธิพลผู้บริหาร ผู้บริหารควรมอบหมายงานให้กับบุคลากรตามความรู้ ความถนัด และความสามารถของบุคลากรแต่ละคน ส่งเสริมให้บุคลากรแสดงผลงานทางวิชาการในระดับต่าง ๆ อย่างสร้างสรรค์และควรสร้างความไว้วางใจระหว่างผู้บริหารและบุคลากรในสถานศึกษาเพื่อให้มีความสุขและประสบผลสำเร็จในการทำงาน อีกทั้งเกิดความเชื่อมั่นในการทำงาน การบริหารโรงเรียนเป็นฐาน ผู้บริหารควรเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ โดยเปิดโอกาสให้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการงานทั้ง 4 ฝ่าย ได้แก่ งานบริหารงบประมาณ งานวิชาการ งานบริหารงานบุคคล และงานบริหารงานทั่วไป อีกทั้งเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายได้เข้ามาร่วมพัฒนาปรับปรุงแก้ไข ให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาระบบการศึกษาอย่างต่อเนื่องเพื่อประโยชน์ทางราชการ

เอกสารอ้างอิง

แคทรียา บุตรศรีผา. (2565). *ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม.* บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร,

ซอฟี ราเซะ. (2560). *ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอทุ่งยางแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3.* บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาราชภัฏยะลา.

ธีรวุฒิ เอกะกุล. (2543). *ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์.* พิมพ์ครั้งที่ 1. อุบลราชธานี: สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.

ธีระ รุญเจริญ. (2557). *ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา (ฉบับปรับปรุง) เพื่อปฏิรูปรอบ 2 และประเมินภายนอกรอบ 3.* พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: บริษัทสำนักพิมพ์ข้าวฟ่าง จำกัด.

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 (6 เมษายน 2560) ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 134 ตอนที่ 40ก, 2560.

หนึ่งฤทัย มากก้อน. (2565). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษาพอเพียงสังกัดสังงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3.* บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.

อดาวัลย์ สโมทาน. (2566). *การพัฒนารูปแบบภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถนศึกษาเพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพการบริหารจัดการสถานศึกษาตามนโยบายคุณภาพสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2.* บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยสุราษฎร์ธานี, .

Bass, B,M. (1990). Transformational Leadership : Industrial and Educational Impact. Mahwah New Jersey : Lawrence Erlbaum Associates, 1990.